

Kurgudan Gerçeğe İslam Peygamberi Algısı: The Message (Çağrı)

Ayşe ŞAHİN*

Öz

Oryantalizm, Doğu ve Batı arasındaki tarihsel kültürel ilişkiyi araştıran bilimsel disiplin olarak ortaya çıkmış zamanla bu iki kültür arası araştırmalar Doğu hakkında kurgusal bir tasvire dönüşmüştür. Bu hayali kurgunun kaynağı, Kuran'a ve Hz. Peygamber'e (s.) dayandırılmıştır. Bu bağlamda Batı'nın kimliğini Doğu üzerinden kurma teşebbüsü, Doğu'yu tanımadan tanımlama şeklinde yansımıştır. Batı, tanımladığı Doğu'yu televizyon ve sinema vasıtasıyla sunmaktadır. Oryantalist söylemde Hz. Muhammed'in (s.a.v) şehvet düşkünü, şiddet yanlısı, yaratıcı bir düşünür olduğu ifade edilmektedir. Bu durum sinemaya da konu edilmiştir. Hz. Muhammed'in (s.a.v) şahsında tüm Müslümanlar, çirkin davranış ve negatif bir kisse giydirilerek sinemada tasvir edilmektedir. Çalışmada bunun aksini gösteren nadir örneklerden birisi olan Mustafa Akkad'ın yönettiği, 1976 yapımı Çağrı filmi nitel doküman analiz yöntemi kullanılarak ele alınmıştır. Çağrı filminde, İslam'ın emir ve yasaklarının ne olduğu hakkında bilgi verilmiş Hz. Peygamber'in (s.) zevk düşkünü olmayan, adaletli, merhametli, yardımsever gibi özelliklerine vurgu yapılmıştır. Bu bağlamda oryantalist söylemdeki kurgu yerine gerçeğe daha yakın bir İslam ve İslam Peygamberi tasviri yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hz. Muhammed, Çağrı (1976), Sinema, Oryantalizm

The Perception of the Islamic Prophet from Fiction to Reality: The Message

Abstract

Orientalism emerged as a scientific discipline investigating the historical and cultural relationship between the East and the West. The sources of this imaginary fiction have been attributed to the Qur'an and the Prophet Muhammed. In this context, the West's attempt to establish its identity through the East has been reflected in the form of defining the East without recognizing it. The West presents the East it defined through television and cinema. In the orientalist discourse, it is stated that Muhammad (Pbuh) was a lascivious, violent and creative thinker. This situation has also been the subject of movies. In the person of Muhammad (pbuh), all Muslims are portrayed in the cinema with ugly behavior and a negative disguise. In the study, one of the rare examples showing the opposite of this, the 1976 film "The Message" directed by Mustafa Akkad was handled using the qualitative document analysis method. In the movie The Message, information about the orders and prohibitions of Islam are given and Prophet's characteristics such as non-pleasure, just, merciful, and benevolent were emphasized. In this context, instead of the fiction in the orientalist discourse, a more realistic depiction of Islam and the Prophet of Islam has been made in this movie.

Anahtar Kelimeler: Prophet Muhammed, The Message, Cinema, Orientalism

ATIF: Şahin, A. (2022). Kurgudan gerçeğe İslam Peygamberi algısı: The Message (Çağrı). *Medya ve Din Araştırmaları Dergisi (MEDİAD)*, 5(1), s. 227-241.

* Doktora Öğrencisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, sahinaise94@gmail.com, orcid.org/0000-0001-8722-9083, Konya, Türkiye

Giriş

Her toplum belirli bir kültür havzasına sahiptir. Bunu sağlayan yaşanılan coğrafya, iklim, adet, gelenek, görenek, eğitim, din vb. unsurlardır. Geçmişten taşınan değer, tutum ve davranışlar her toplumda bir hafıza oluşturmuş ve bu hafıza nesilden nesle aktararak kolektif bilinç ve kimlik meydana getirmiştir. Böylece her toplum diğer toplumlardan farklı olarak bir dünya görüşü ve kültüre sahip olmuştur. Şöyle ki, birey ve toplum geçmişten taşıdığı kültür ve medeniyet havzası aracılığıyla hem kendisine ilişkin hem de diğer kültür ve toplumlara ilişkin belirli bir takım anlam çerçevesi oluşturmaktadır. Bu anlam çerçevesi ile eyleme geçer. Ancak bu kültürel yapının sınırlarını çizmek zordur. Çünkü kültür, semboliktir, değişebilir, değiştirilebilir, toplumsal ve beşeridir. Medeniyet ise kültür olgusunun üst düzeyde bir örgütsel yapılanmasıdır (Aydın, 2013, s. 287). Örgütsel yapılanma olarak medeniyet, toplumun kültürel kodlarını taşır, alışkanlıklarında davranışlarında, kurumlarında bu kodları görünür kılar. Medeniyetin kurulmasını da, yükselmesini de diğer medeniyetlerin muhtemel tahakkümlerine karşı direnmesini sağlayan “ben idraki” olmuştur. Bunu sağlayan nihai etken de kurumsal ve formel alan değil, bireyin varlık sorunsalını anlamlı bir çerçeveye oturtan dünya görüşüdür (Davutoğlu, 1997, s. 10-11). Bu dünya görüşü medeniyetlerin, diğer medeniyetlere karşı tutum, davranış ve söylemlerinde görünür olmaktadır. Nitekim “öteki” algısı, bir kişinin ve toplumun “ben” tasavvuruna sıkı sıkıya bağlıdır (Kalın, 2017, 18). Her toplum “ben tasavvurunu/ kimliğini” “öteki” üzerinden kurmaktadır. Öteki ile ilgili tavır alış, tanımadan tanımlamaya dönüşmektedir. Ve sonuçta iki öznenen biri diğerine ya kimlik vermekte ya da verili kimliğine müdahale etmektedir (Köse ve Küçük, 2015, s. 117). Güçlü, hegemonik ben tasavvuruna sahip medeniyetlerin kendisini merkeze alıp diğer medeniyetleri çevrede tutarak kategorileştirdiği, dışladığı, ötekileştirdiği görülmektedir. Bunun sebebi ise medeniyetlerin zihniyet ve “ben” tasavvurunun farklılığı olmuştur.

Oryantalizm (Doğubilim) tam da bu noktada devreye girmektedir. Oryantalizm, Batı toplumlarının kendi zaviyelerinden Doğu toplumlarını anlama çabası olmuştur. Aydın’a göre oryantalizm bütün bir doğuya bakışı ifade ediyorsa da önemli olan Batı’nın İslam dünyasına yaklaşımıdır (2013, s. 324). Bu anlamda bu bakışı anlamak için Batı ve İslam medeniyetinin zihniyet farklılığını bilmek önemlidir. Galtung, Batı insanının zihniyet oluşumunu, zaman, mekân, bilgi, insan-tabiat, insan-insan ve Tanrı-insan ilişkilerinden oluşan altı temel kriterle açıklamıştır. (Davutoğlu, 1997, s. 22-35). Örneğin mekân kriterine bakıldığında Batı insanının zihniyetine göre, Batı dünyanın merkezini oluştururken diğer bölgeler bu ana kuvvetin çevresini teşkil etmektedir. Bu örnekte olduğu gibi Batı ve İslam medeniyeti arasında mekân, insan, evren, yaratıcı anlayışı/idrakinde önemli ayrımlar bulunmaktadır. Bu anlamda zamana, mekâna, tabiata, evrene hatta yaratıcıya dahi hâkim olmak, hükmetmek isteyen Batı zihniyeti, Doğu toplumlarını tanımlayan ve üzerinde hâkimiyet oluşturmayı sağlayan oryantalizmi kullanmıştır. Bu kavramı Edward Said, Doğu ile Batı arasında bir güç ilişkisi çerçevesinde ele alarak, kavramın siyasi çıkarlar etrafında şekillendiğini belirtmiştir (Çetin, 2021, s. 160). Böylece, bu anlayış, “beyaz adamın yükü”nü, “medenileştirme misyonu” olarak tanımlamasına imkân tanımış, Batı’nın İslam dünyasıyla olan sömürgecilik ilişkisi de bu şekilde gelişmiştir (Kalın, 2017, s. 43). Farklılıkların görülmemesi, öteki olanın denetlenmesine, kaynaklar üzerinde hüküm sahibi olmaya, medenileştirme misyonunun uygulanmasına ve gücün diğer medeniyet üzerinde meşrulaştırılmasına sebep olmuştur. Tüm bunları kapsayan geniş yelpazeye ve sürekliliğini koruyan bu sürece oryantalizm denilmektedir.

Oryantalizm uluslararası kuruluşların işlemlerinde, fikri bilimsel faaliyet alanlarında, ulusal/küresel siyasetlerde ve medyada kendini göstermektedir (Aydın, 2013, s. 325). Batı’nın Doğu’yu tanımlanmasındaki bir görünüm de sinema da ortaya çıkmıştır. Sinema bir sanat formu olarak birçok noktada toplumsal algılayışı yansıtmaktadır. Toplumların kültürel mirasından beslenen ve toplumsal imgelemi yansıtan sinema filmleri de toplumsal kimliğin göstergelerini taşımaktadır (Satır ve Özer, 2018, s. 761). Bu anlamda sinemada gerçek Doğu ya da İslam yerine hayali, kurgusal bir Doğu, oryantalist bakış açısının ortaya çıktığı, Hz. Muhammed (s.a.v) özelinde

tüm Müslümanlara olumsuz imaj giydirilip şiddet, terör ile özdeşleştirilerek anlatıldığı birçok örnek mevcuttur. Bu çalışmada, mezkûr oryantalist söylemi yıkan Mustafa Akkad'ın yönettiği, Çağrı filmi nitel doküman analizi yöntemiyle incelenerek, kurgusal peygamber algısından gerçeğe yakın peygamber algısı söylemleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Yapılmış olan bu çalışmanın amacı, The Message (Çağrı) 1976 filminde yer alan oryantalist bakışın aksine kurgusal yerine gerçeğe yakın tasvir edilen İslam ve İslam Peygamberi algısını incelemektir. Çalışmada ilk olarak Oryantalizm kavramı üzerinde durulmuş, oryantalist ve sinema ilişkisi değerlendirilmiştir. Ardından oryantalist söylemlerde Hz. Peygamber (s.) algısı ve Çağrı filmindeki peygamber algısı nitel doküman analizi yöntemi ile incelenmiştir.

İlgili Türkçe literatürde doğrudan çağrı (The Message) filmi ile ilgili çalışmaya rastlanmamaktadır. Fakat çalışmaya yakın Çağrı filminden sonra Hz. Peygamber'in hayatını doğrudan anlatan "Hz. Muhammed (s.a.v): Allah'ın Elçisi" filmi ile yapılan çalışmalar bulunmaktadır. "Hz. Muhammed: Allah'ın Elçisi Filminin Mecidi Sineması Bağlamında Analizi" (Gökçe, 2017) adlı çalışmada, filmin Mecidi sinemasındaki yeri ele alınmıştır. "Bir Film İmanı Yok Edebilir Mi?-Hz. Muhammed: Allah'ın Elçisi Filmi Üzerine Bir Değerlendirme" isimli çalışma da filmin içerik eleştirisi ele alınmıştır. Bu değerlendirmede filmin İslam'ın ve Peygamber'inin barış ve rahmet getirdiğinin göstermesini ve Çağrı filmdeki Anthony Quinn'in oynadığı Hz. Hamza rolünün zihinlerden silinmediğini ifade etmesi (Nazlıaydın, 2016, s. 215) çalışma ile benzerlik göstermektedir. Kutlu (2019) ise, "Hz. Muhammed: Allah'ın Elçisi' Filminin Söylem Çözümlemesi" adlı çalışmada filmin söylem düzeyinde nasıl bir üretim ortaya çıkardığı üzerinde durmuştur. Filmi imajlar, diyaloglar, renkler, müzikler, mekânlar, karakterler ve düşündürdükleri bağlamında incelenmesiyle çalışmadan farklılık göstermekte İslam dinini yücelten bir söylem dili üretmesi ve islamofobi içerikli yüzlerce filmdeki kaba, çirkin, kirli, kötü, terörist Müslüman tiplmelerine karşın, Müslümanları iyi temalar ile karakterize etmesi bağlamında benzerlik göstermektedir.

1. Oryantalizm ve Tahakküm Aracı

Oryantalizm, bir düşünce biçimi olarak Asya ve Avrupa arasında değişken tarihsel ve kültürel ilişkiyi, 19. Yüzyılın ilk yarısından itibaren doğu kültürleri ve geleneklerinin incelenmesinde Batı'daki bilimsel disiplini ve son olarak dünyanın Doğu olarak isimlendirdiği bölgesi hakkında ideolojik varsayımları, imgeleri ve hayali resimleri içermektedir (Bulut, 2007, s. 428). Zamanla bu düşünce biçimi ve bilimsel disiplin doğu kültürlerinin, geleneklerinin araştırılmasını belli bir hedefe yönelik Doğu'ya hâkim olmak, yönlendirmek için bir aracı yapmıştır. Doğuyu anlama, bilme ile başlayan süreç, Doğuyu kendi zaviyelerinden okuma, tasavvur etme ve hüküm verme olarak devam etmiştir. Said bu hüküm verme durumunu oryantalistin Şark'ı tasvir, tedris, iskân edip yönettiği olarak ele almıştır (1977, s. 4). Doğuyu tanıma imkânı sağlamış olan Batı, Doğu'nun kaynakları ile Doğu üzerinde güç sahibi olmuş ve kendine ait olmayan maddi kaynaklar ve kültür üzerinde düzenleme, tasvir etme gibi yönetim gücünü kendinde görmüştür.

Oryantalizmde ilk çalışmalar dil ve gramer ağırlıklı olmuştur. 17. ve 18. yüzyılda modern temelleri atılan İslam çalışmaları, 19. yüzyılda büyük bir patlama yaşamıştır. İslam tarih ve kültürü ile ilgili on binlerce kitap, makale, dergi, konferans bildirisi, yüksek lisans ve doktora tezi gibi akademik çalışmalar yapılmıştır (Kalın, 2020, s. 312-313). Böylece bilgiye dair iktidar kurulmaya başlanmıştır. Batı iktidarını kurarken kendi düş dünyasında şekillenen ve iktidarını sağlamlaştırmaya zemin hazırlayacak bir "hayali doğu" üreterek ve ona kendisinden aşağı sıfatlar yükleyerek ötekileştirme işlevini sürdürmektedir. Bunu yaparken de, kendisinde olan iyi şeylerin Doğu'da olmadığını ve kendisinde olmayan kötü şeylerin hepsinin Doğu'da olduğunu iddia etmektedir (Köse ve Küçük, 2015, s. 119).

Pek çok Avrupalı, Doğu'yu bir dipnot, bir yansıtma aracı, zıtları bir referans olarak kullanmıştır. İslam medeniyetinin ve Osmanlı Devleti'nin askeri, siyasi ve ekonomik başarıları, negatif gerekçelerle izah edilmekte Türk, Osmanlı ve Müslüman tipi, ontolojik olarak Hristiyan ve

Aydınlanmacı (ve daha sonra seküler) Avrupa kimliği karşısında negatif anlam kazanan bir unsur haline gelmiştir (Kalin, 2020, s. 319-320). Oryantalist araştırmacılar, Doğu’da gördükleri iyi şeyler bütünü farklı kaynaklara dayandırarak görmezden gelmişlerdir. Oryantalist çalışmaların, akademik anlamı dışında, Batı’yı her türlü artı değere sahip olarak göstermek ve bin bir olumsuzluk içinde resmedilen Doğu’nun kurtulması için Batı tarafından yapılacak bütün müdahaleleri meşru kılmak gibi ideolojik bir misyonu olduğu ve bu doğrultuda hareket ettiği sonucu çıkmaktadır (Öztürk, Gümüšoğlu ve Gezer, 2018, s. 31). Bu anlamda Batı en üstün medeniyettir. Doğu medeniyeti ise onun gerisinde kalmaktadır (Yardım, 2018, s. 11). Batı tüm güzellikleri barındırırken tüm olumsuzluklar Doğu’ya aittir. Dolayısıyla Batı bu olumsuzluklara müdahale etme zeminini bilgiyi tahakküm aracı yaparak kurmuştur. Edward Said’in “Oryantalizm” adlı eserinde Cromer’in bir eserinden söz edilmekte bu eserde Batı’da kurulu bir yönetimin Doğu’nun beşeri, öz, bilgi, maddi varlık gibi kaynaklarının işleminden geçirilmesi ile güçlenmektedir. Sonuçta ise Şarklı tahakküm altındaki bir güç haline dönüşür. Ve Batı otoritesi güçlenir (1977, s. 27-28). Dolayısıyla oryantalizm, Batı’nın Doğu’dan daha güçlü olduğunu beyan edip bunu bilimsel gerçek olarak değerlendirmiştir.

2. Sinema ve Oryantalizm İlişkisi Üzerine

Batı, Doğu’yu sabit, gelişmeyen, durağan bir kisve giydirmiş Böylece Doğu hakkında hayali bir imgeler dizisi oluşturmuştur (Jhally, 2016, s. 169). Doğu, Batılının zihnindeki masal dünyasının somut bir örneğidir. Bu yüzden Doğu hakkında üretilen imgeler, bir çırpıda yok olacak türden değildir. Çünkü bu imgelerin kaynağı, Batılının zihnidir. Ondan üremekte, çoğalmakta ve yayılmaktadır. Oryantalistlerin yaptığı şey, bu imgeleri metinsel bir söylem içine çekmek olmuştur (Köse ve Küçük, 2015, s. 123). Bu hayali imgelerin metinsel söylem içine çekildiği ve bunun gösterimini sağlayan iletişim araçlarından biri sinema olmuştur. Bu anlamda öteki olanı en iyi resmeden ve belki de en etkili olmuştur (Öztürk ve diğerleri 2018, s. 31). Aynı zamanda içinde belli bir görsellik bulundurduğu için hafıza da yer edinmesi bakımından daha kalıcı olmaktadır.

Sinema; toplumsal hayat içerisinde yaşanılan gelen olumlu ya da olumsuz durumların, hislerin tercümanı olabilmekte, bir tarihi olayı görsel ve işitsel malzemeler ile zenginleştirip izleyiciye aktarmakta ya da bir geleneğin derinlemesine bilgisini paylaşmaktadır. İdeolojik kaygı güderek hazırlanan sinema filmleri ise ekonomik çıkarların, beklentilerin, oluşumların nabzını tutmakta, siyasal çıkarların aracı olarak kullanılmaktadır (Yalçın, 2019, s. 103). Oryantalist sinema da, tıpkı resim ve fotoğraf gibi hayali doğu algısına dayanmaktadır. Bir taraftan şedid ve zalim sultan ya da şeyh imgesi yoluyla, zalim sultanın iğrenç zevkleri uğruna çok eşlilik ve kaba kuvvet yoluyla kadınları köleleştiren bir toplumun aşağı ve barbar doğasına vurgu yapılmıştır. 11 Eylül’den sonra bu özelliklerin yanı sıra terörist vurgusunun sıkça işlendiği filmler çekilmeye devam edilmiştir (Köse ve Küçük, 2015, s. 115). İslam dini hakkında yeterli malumata sahip olmadıkları halde, medyanın yönlendirmesiyle İslam, terörizmle eşdeğer görülmekte, Müslümanlar da terörist olarak algılanmaktadır. Bu hayali senaryolar ise bir yandan dünya çapında bir İslamofobi yaratırken, diğer yandan da Müslüman toplumları tahrik etmektedir (Çetin, 2021, s. 164). Buna örnek verecek olursak, “Fitne” filminin ismi Kur’an ile özdeşleştirilmiş, yaşanılan olumsuz olayların, terörün şiddetin, İslam ve İslam’ın kutsal kitabı Kur’an’ı Kerimden kaynaklandığı vurgulanmıştır.

“Fitne” filminde din adamlarının Müslüman olmayanların katledilmesini ve çok tanrılı inanca sahip olanların düşman gösterilerek, öldürülmeleri gerektiği söylemlerin kaynağının Kur’an olduğu ifade edilmiştir (Yalçın, 2019, s. 87). Oryantalist söylem, kitle iletişim araçları kullanarak, İslam’ı ve Müslümanların tehdit olarak algılanmasına sebep olmuştur. Böylece dış müdahaleye zemin hazırlamıştır. Dolayısıyla doğru imajı özelinde İslam’a olumsuz bir izlenim verilmektedir.

3. Oryantalist Söylemlerle Hz. Peygamber (s.) Algısı

Genel olarak, Oryantalizmin bir dalını da İslam ve Hz. Peygamber (s.) oluşturmuştur. Batı'da Hz. Muhammed (s.a.v.) hakkındaki kanaat genellikle olumsuz ve önyargılara dayalı olmuştur. Hz. Muhammed (s.a.v.), Batı için her zaman Hristiyanlığın en büyük düşmanı olmaya devam etmiş, hasta ve sapkın bir kişilik olarak görülmüştür (Akpınar, 2019: 31). Böylece Hz. Peygamber'in (s.) hayatını, şahsiyetini, siyasi kimliği, peygamberliği hakkında olumsuz ön yargı canlılığını korumuştur. Şemşek'e göre, Müslümanlarla yaşayanlar olumlu bir peygamber tasavvuruna sahip iken, yaşamayan toplumlar arasında Hz. Peygamber (s.) hakkında düşük soylu, sahtekâr, şehvet düşkünü, kan dökücü, şair, kâhin gibi olumsuz bir bakış mevcut olmuştur.

Hz. Peygamber (s.) ile ilgili olarak, onun şiddete meyilli olduğunu ve İslam dinini kılıç zoruyla yaydığı da sıkça görülen iddialar arasındadır (Şemşek, 2020, s. 120-121). Orta Çağ Batısında üzerinde çokça durulan bir diğer konu da, İslam dininin temel özelliklerinden birisi olarak gösterilen saldırganlık, kuvvet ve yıkıcılıktır (Bulut, 2002: 18-26). Batı için Doğu insanının zihniyetinin oluşumunda temel teşkil eden (Kuran, Peygamber, İslam vb.) kaynaklar cahilliğe sebep olmaktadır. İslam hakkında korkunç, esrarengiz, olumsuz izlenim veren bir görüntü cephaneliği oluşturulmuştur. İslam'ın öğretileri, terör kelimesinin eş anlamlısı yapılmış, "dindarlık" ve "şiddet" arasında ayırım kalmayacak şekilde İslam portresi çizilmiştir (Jhally, 2016, s. 171-174). Tüm bunlar İslam Peygamberi hakkında da genel düşünceleri oluşturmaktadır.

Oryantalist ve İslamofobik ögelere rastlanan Geert Wilders'ın 2008'de internetten yayınlamış olduğu "Fitne" adlı kısa filmin başladığı ilk dakika içerisinde sakallı, sarıklı, büyük ve öfkeli gözleriyle bakan bir yüz çıkmakta ve sarığın tepesinde on beş dakikada geri sayımı başlayan bir bomba pimi görülmektedir. Tasvir edilen bu kişinin ise İslam dini son peygamberi olan Hz. Muhammed'i temsil ettiği düşünülmektedir (Yalçın, 2019, s. 95). Bu görüntülerde Hz. Peygamber (s.) özelinde tüm Müslümanların korkunç, katil, terörist olduğunu yansıtmak amaçlanmıştır. Filmde ayetler verilirken çarpıtılarak verilmiş arka planda ölüme, öldürmeye yönelik görüntüler konulmuştur.

4. The Message Çağrı (1996) Filminde İslam ve Hz. Peygamber (s.) Algısı

4.1. Yöntem

Yapılmış olan çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde betimsel analizden yararlanılmıştır. Kelime itibarıyla "belge, vesika" anlamlarını da ifade eden doküman analizi, basılı ve elektronik materyaller olmak üzere tüm belgeleri incelemek ve değerlendirmek için kullanılan sistemli bir yöntemdir. Nitel araştırmada kullanılan diğer yöntemler gibi doküman analizi de anlam çıkarmak, ilgili konu hakkında bir anlayış oluşturmak, ampirik bilgi geliştirmek için verilerin incelenmesini ve yorumlanmasını gerektirmektedir (Kıral, 2020, s. 173). Dokümanlar araştırmacılara göre farklı şekilde kategorize edilmiştir. Örneğin kamuya ait (doğum-ölüm-evlilik kayıtları, öğretim programları, kitle iletişim araçları, nüfus sayım istatistikleri, vb.) ve kişisel doküman (günlük, mektup, otobiyografi, koleksiyonlar), popüler kültür doküman (sosyal medya, radyo, gazete, çizgi filmler) ve görsel dokümanlar (film, video, fotoğraf) bu kategorilerdendir (Sak ve diğerleri, 2021, s. 231).

Bu kategorinin yanında bilgi ve belgeler niteliklerine ve buldukları ortama göre de sınıflandırılmıştır. Niteliklerine göre dokümanlar: (1) Yazı temelli olanlar (metinler, kitaplar, ansiklopediler, raporlar, sözlükler, dergiler, günlükler gibi); (2) Görüntü temelli olanlar (fotoğraflar, afişler, haritalar gibi); (3) Ses temelli olanlar (ses kayıtları, müzik yayınları, radyo yayınları gibi); (4) Görsel işitsel temelli olanların (belgeseller, TV programları, videolar, sinema filmleri gibi) yanında bir başka sınıflandırma ise birincil ve ikincil dokümanlardır (Kıral, 2020, s. 173). Bu dokümanlar farklı araştırmalarla ve diğer verilerle de kullanılabilir. Bu yöntemin daha az

zaman kullanımı, veri seçme, kullanılabilirlik, örneklem büyüklüğü, düşük maliyet gibi avantajlarının yanında yeterli ayrıntı içermemesi, kodlama zorluğu da bulunabilir.

Sözcüklerin, resimlerin bir mesaj iletmesi ve iletişim görevi görmesini yazılı, görsel, sözlü öge sağlayabilir (Neuman, 2014, s. 466). Bu bağlamda çalışmada veri kaynağı olarak 1976 yapımı The Message sinema filmdeki görsel işitsel temelli doküman olarak bazı sahnelerin fotoğrafları ve sözleri ele alınmıştır. Görsel metnin mesajları belli sembol ve metafor aracılığı ile aktarıldığı için birden çok anlam düzeyinde karışık mesajlar içermektedir (Neuman, 2014, s. 472). Betimsel analiz bu mesajları ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca açık olan anlamdan kapalı, muğlak anlamı da çözmeyi sağlayan işlevsel bir yöntemdir. Bu anlamda The Message, Çağrı filmin anlatımında direkt izleyiciye aktarılmayan fakat bu anlatımın içinde örtülü duran mesajın, anlamların okunması hedeflenerek bu yöntem kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan fotoğraflar filmin içeriğinden alınmıştır. İslam dinindeki barış, kardeşlik, savaş ahlakı, zulüm ve haksızlığa karşı duruş konuları ile Müslümanın temsili dış görünüşü film kesitleri değerlendirilmiştir. Bu çerçevede Batı'nın sunduğu hayali tasavvur olarak şiddet, şehvet, ganimet düşkünü peygamber ve Müslüman imajına karşılık Çağrı filmi, Hz. Peygamber'in (s.) barış, hoşgörü, merhamet eşitlik, adalet, yardımsever gibi güzel ahlakını ön plana çıkarmıştır. Ayrıca peygamber olduğu vurgusuyla İslam dininin O'nun (s.a.v.) önderliği ile yayılmasını, İslam değerlerin ne ifade ettiğini izleyiciye sunmuştur.

4.2. The Message Çağrı (1976) Filminin Analizi

Yönetmenliğini Mustafa Akkad'ın yaptığı Çağrı (1976) filmi, İslamiyet öncesi Arap toplumunu, İslamiyet'in Hz. Muhammed önderliğinde doğup yayılmasını anlatan biyografik/dram türünde bir filmidir. Dili Arapça ve İngilizce olan film, on iki dile çevrilmiş olup 10 milyon dolarlık bütçe ile çekilmiştir. Film, 177 dakikadır ve Anthony Quinn, Irene Papas, Michael Ansara, Jonny Sekka, Michael Forest gibi birçok isim oyuncu kadrosunda bulunmaktadır. Çağrı (1976) filminde, oryantalist bakışın aksine birçok örnek yer almaktadır. Sinemada bu örnekleri barındıran nadir eserlerden biri olmuştur.

4.2.1. Barış Dini Olarak İslam

Filmin birinci dakikası altıncı saniyesinde 3 elçi atlı olarak yolculuk yapmaktadır. Hz. Peygamber'in (s.) İslam'a davet mektubunu o dönemin Bizans İmparatoru Heraklis'e, İskenderiye Patriği Mukavkis'a, İran İmparatoru Kisra'ya ulaştırmışlardır. Bu sahneden itibaren oryantalist bakışa karşı verilen mesajlar ortaya çıkmaya başlamıştır. İslam dinine şiddet yolu ile değil, barış yolu ile davet edildiği filmin ilk giriş sahnesinde izleyiciye aktarılmıştır.

Resim 1. Filmin İslam'a davet sahnesi

2. dakika 14. saniyedeki film kesitinde, elçi davet mektubunu Bizans İmparatoruna okur, mektupta İslam Peygamberi'nin (s.) kendisini ve halkını İslam'a davet ettiği yazmaktadır.

İmparator'un: "Muhammed, Allah'ın Resülü ve Elçisi! O'na kim verdi bu yetkiyi?" sorusuna elçi: "Allah O'nu âlemlere rahmet olarak gönderdi" cevabını vermiştir. Böylece Hz. Muhammed'in (s.a.v.) oryantalistlerin söylemlerinde olduğu gibi bir ilah değil, Allah'ın gönderdiği bir elçi (peygamber) olduğu film anlatısında ifade edilmiştir.

Resim 2. Filmin Hz. Peygamber'in (s.) Medine'ye hicret sahnesi

4.2.2. Elçi Olarak Hz. Peygamber (s.)

Resim 2'de gösterildiği üzere filmde, oryantalistlerin sahtekâr, şehvet düşkün, kâhin olarak algıladıkları ve göstermeye çalıştıkları İslam peygamberinin aksine Hz. Peygamber'in (s.) sureti gösterilmemiş sadece İslam'a çağrısına yer verilmiştir. Peygamberlik vazifesinin verilmesi, Habeşistan ve Medine Hicreti, Bedir, Uhud Savaşları, Hudeybiye Antlaşması, Mekke Fethi gibi konu başlıkları üzerinde duran Çağrı (1976) film anlatısında İslam Peygamber'inin konuşmaları başka karakterler üzerinden "Peygamber şöyle söyledi" şeklinde dile getirilmiştir. Örneğin, Hz. Peygamber (s.) ile görüşen Zeyd, Ebu Talib'e ve diğer arkadaşlarına Hz. Muhammed'in (s.) mağarada Cebrail ile görüştüğünü, şimdi O'nun (s.a.v.) "örtüsüne büründüğünü söyleyerek mağaradaki geçen hadiseyi anlatmaya başlamaktadır: "Mağarada tek başına düşünceye dalmışken bir melek gelip "oku" diyor. Hz. Muhammed (s.a.v.) cevap veriyor: "okumam yok" bunun üzerine melek ısrar ediyor: "Oku, Yaradan Rabbinin adıyla oku.." ve Hz. Muhammed (s.a.v.) okumuştur. Ebu Talib: "O'nun Cebrail olduğunu nereden biliyor, vehim de olabilir" diye sorar. Zeyd: "Hz. Muhammed'in mağaradan çıktıktan sonra da Cebrail'i gördüğü ve Cebrail'in, "Ey Muhammed, sen Allah'ın Resülüsün, elçisisin, ben de Cebrail'im" dediğini söylemiştir. Filmin bu kesitinde oryantalist söylemde Müslümanlar tarafından tapıldığı ve ilah olarak görüldüğüne karşılık Hz. Peygamber'e (s.) Peygamberlik görevinin verildiği, O'nun (s.a.v.) bir ilah ya da tanrı olmadığı vurgulanmıştır.

Filmin, on sekizinci dakikası 39. saniyesinde Mekke'nin ileri gelenleri, Ebu Talip'e gelir ve Hz. Peygamber'in (s.) peygamberlik davasından vazgeçmesini bunun karşılığında, Kâbe'nin anahtarlarını, mal, mülk, mevki, makam dilediği ne varsa verebileceklerini söylemektedirler. Ebu Talib, Hz. Peygamber'in (s.) cevabını iletir: "Güneşi sağıma koysalar, Ayı soluma yine de yolumdan dönmeyeceğim, Allah'a hizmet edeceğim." dediğini bildirmektedir. Bu anlamda Hz. Peygamber'in (s.) mal, mülk, ganimet, şehvet düşkün olduğunu söyleyen oryantalist bakışa karşılık Çağrı (1976) filminde Hz. Peygamber'in (s.) Allah'a hizmet için hiçbir şeye tamahkârlık etmediği ifade edilmiştir.

Filmde dikkat çeken diğer bir unsurda Hz. Peygamber'in (s.) düşüncelerinin ne olduğu hakkında bilgi verilmesi olmuştur. Ailesinin yanına gelen Yasir: "Kimse açlıktan ölmemeli, zengin fakiri, kuvvetli, zayıfı ezmemeli, genç kızlar zorla evlendirilmemeli, seçme ya da reddetme hakkı olmalı, kız çocukları diri diri toprağa gömülmemeli." ifadeleri ailesine bildirmiştir. Oryantalist söylemin çirkin davranış üzerinden tasvir ettiği peygamber algısı yerine, filmin genelinde düşünce ve eylemleri üzerinden eşitlik ve iyilikleri ön plana çıkaran peygamber olduğu gösterilmiştir.

4.2.3. Müslüman Kimliği

Çağrı (1976) filminin başından sonuna kadar Müslümanlar beyaz giydirilmiş, temiz yüzlü, nezaket sahibi, şiddet yanlısı olmayan bir şekilde tasvir edilmiştir. Bu tasvir, oryantalist söylemi barındıran sinema filmlerinde karşılaşılmayan bir durumdur.

Resim 3. Filmin Müslümanların Habeşistan Kralı ile konuşma sahnesi

Filmin devamında inanmayanlar tarafından işkenceler artınca bir kısım Müslüman, Habeşistan'a hicret yapar. Filmin elli üçüncü dakikası elli dördüncü saniyesinde Habeş kralı ile şöyle bir konuşma geçer, Kral: "Dininiz ne emrediyor?" Müslümanlar: "Zina yapmamayı, Allaha inanmayı, yalan söylememeyi, harama el uzatmamayı, zulüm etmemeyi, komşularımızı kendimiz kadar sevmeyi, yardım etmeyi, kadınlara kötü davranmamayı, yetimlere bakmayı, taştan oyulmuş tanrılara inanmamayı emrediyor." ifadeleri kullanılmıştır. Burada İslam'ın kadına nasıl baktığı, dinin aslında neyi emrettiğini, inananlardan neler beklediği açıkça ifade edilmiştir. Bu bağlamda izleyicilere böyle emirleri olan din, şiddet yanlısı, terör üreten bir din olabilir mi mesajı verilmektedir. Filmin birinci saat 19. uncu dakikası 14. saniyesinde mescit inşaatında bizzat Hz. Peygamber'in (s.) de çalıştığı gösterilmiştir. Böylece oryantalist düşüncenin tasvir ettiği despotik yönetici söyleminin aksine Hz. Peygamber'in (s.) kendisini üstün görmediğini, Müslümanlara karşı merhametli, şefkatli ve adil davrandığını film betimlemiştir.

4.2.4. İslam Dininde Kardeşlik ve Savaş Ahlakı

Mescit inşaatından sonra Hz. Peygamber (s.) Mekkelilerle Medinelileri kardeş ilan etmiştir. Bu şekilde İslam dininin şiddet yanlısı değil, kardeşlik ve barış dini olduğu Çağrı (1976) filminde vurgulanmıştır.

Resim 4. Filmin Muhacir ile Ensar'ın kardeş ilan edilme sahnesi

Müslümanların Mekke'de kalan değerli eşyaları, Mekkeliler tarafından satıldığında filmin birinci saat yirmi dokuzuncu dakikasında Hz. Hamza, Hz. Peygamber ile bir konuşma yapar: “Biliyorum, kılıçtan kandan nefret edersin. Ama savaşmaya mecburuz, her şeyimize el koydular. Saldırıp kendi malımızı geri alalım. Savaşalım, der. Bunun üzerine “Size karşı savaşanlara Allah yolunda savaşın” ayeti vahiy olarak gelir ve Bedir savaşı hazırlıkları yapılır. Hz. Peygamber'in (s.) oryantalist bakış açısının sık kullandığı şiddet, kılıç yanlısı peygamber idealizesinin aksine savaşı sevmeyen bir peygamber tezahürü filmin anlatısında vurgulanmıştır. Filmde, İslam dininin ilk müezzini olan Bilal karakteri Bedir Savaşı'ı başlamadan önce arkadaşlarına Peygamberin sözlerini aktarmaktadır: “Kadınlara, çocuklara, yaşlılara zarar vermeyeceksin, sakatlara zarar vermeyeceksin, tarlada çalışan insana dokunmayacaksın, ağaçları kesmeyeceksin.” diyerek Hz. Peygamber'in (s.) savaş ahlakı ve merhamet duygusu Çağrı (1976) filminde betimlenmiştir. Şemşek'in ifadesine göre, savaşlar Müslümanların inançlarını, kurdukları İslam Devletini koruma, nefsi müdafaa, İslam'a icabet eden güçsüz ve zayıf kimselere destek amacıyla gerçekleşmiştir (Şemşek, 2020: 118-119). Bu anlamda oryantalist bakışın despot, daima öldürme ile anılan kurguladığı şiddet betimlemesi yerine ahlaki değerleri hesaba katan kuvvet algısı ve hoşgörü Çağrı (1976) filminde yansıtılmıştır.

Resim 5. Filmin Bedir Savaşı sahnesi

Filmin ikinci saat yirmi altıncı dakikasında Müslüman kişilerin dile getirdiği “İslamiyet’te ırk ayrımı yoktur. Bir Arap, bir yabancıdan üstün olmadığı gibi beyaz da zenciden üstün değildir. “Komşusunun aç olduğunu bilip karnı tok uykuya dalabilen insan olgun Müslüman değildir.” gibi ifadeler, İslamiyet’in özellikle ırkçılığa izin vermediği, bireyin kendini düşündüğü kadar çevresinin de farkında olmasını emreden dinin, zulüm ve terör ile yan yana getirilemeyeceği üzerinde durulmuştur.

Resim 6. Filmin Mekke Fethi sahnesi

Mekke Fethi gerçekleşmiş ve fetihden sonraki Hz. Peygamber’in (s.) davranışı ile ilgili filmin ikinci saat elli üçüncü dakikasında “Hz. Muhammed intikam almadı ve aldirtmadı. Mekke’yi mukaddes şehir ilan etti. Hiç kimse kan dökmeyecek, ağaç kesmeyecek. Hiçbir canlıyı öldürmeyecek. Çok geçmeden bütün Arabistan Müslüman oldu. Yalnız yeni dine değil, İslam’ın getirdiği davranışlara, ilkelere inandılar” (Akad, 1976) ifadesi filmin genelinde bulunan anlatı olan İslam’ın terör dini, Hz. Peygamber’in (s.) ve Müslümanların da kan dökücü olmadığı tekrar belirtilmiştir.

Çağrı filminin sonunda Hz. Peygamber (s.)’in veda hutbesi seslendirilmiştir:

“Bütün insanlık iyi dinleyin sizlerle daha fazla beraber olamayacağım. Aranızdaki yoksulları, yiyeceklerinizin bir kısmı ile besleyin, kendi giydiğiniz gibi giydirin. Allah’ın huzuruna çıktığınızda günahlarınızın da, sevaplarınızın da hesabını vereceksiniz. Burada bulunanlar bulunmayanları uyarsın. Hepiniz Âdemin neslisiniz. En iyi insan Allah’a en büyük saygıyı gösterendir. Kavgalar, dargınlıklar ortadan kalksın. Şunu iyi bilin ki bütün Müslümanlar birbirinin kardeşidir. İslamiyet’te ırk ve kabile ayrımı yoktur. Gönülden verdiğinizin fazlasını kardeşinizden istemeyin. Kimseye zulüm etmeyin. Kimsenin de size zulüm etmesine izin vermeyin. Size iki emanet bırakıyorum onlara sarılıp uydukça yolunuzu hiç şaşırmasınız. O emanetler, Allah’ın kitabı Kuran-ı Kerim ve Peygamberinin sünnetidir (Akad, 1976).

Hz. Peygamber’in (s.) veda hutbesinde ifade ettiği canların, malların mukaddes olduğu, kan davasının kaldırıldığı, kadınların emanet olduğu, ırkçılığın yasaklandığı sözlerinden de anlaşıldığı üzere İslam’ın barış dini olduğu, “öteki” üzerinden hüküm kurmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca filmde Hz. Peygamber’in (s.) kurgu olmayan merhametli, hoşgörülü, şefkatli, adil sıfatlarının verildiği görülmüştür. Bu bağlamda oryantalistlerin kurgu olarak şiddet, kan dökücü, kılıç yanlısı gibi olumsuz sıfatlarla tasvir ettikleri İslam ve Hz. Peygamber (s.) algısına karşı Çağrı (1976) filmi gerçek İslam kuralları ve İslam Peygamberini betimlemiştir.

Sonuç

Birey maddi, manevi ve etkileşimsel bir bütünlük içinde dünya görüşünü kurar. Baktığı, inşa ettiği her yere bu bakışı yansıtır. Dolayısıyla kendinde hangi değer varsa muhatabına da onu yansıtmaktadır. Nitekim bu durum, medeniyetlerde de geçerli olmuştur. Batı Doğu'yu tanımış ve bu tanıma tanımlamaya yol açmıştır. Batı medeniyeti kendinde olanları Doğu medeniyeti üzerinde görmüş her alanda bunu dile getirmiştir. Bu alanlardan biri de sinema olmuştur. Opak bir camdan bakar gibi İslam'a, Müslümanlara ve Hz. Peygamber'e (s.) bakılmıştır. Dolayısıyla künhüne vakıf olunmayan, olunmakta istenmeyen Hz. Peygamber (s.) özelinde tüm Müslümanlar çirkin davranış ve negatif (vahşi, saldırgan, şehvet düşkün) bir imaj giydirilerek tasvir edilmiştir. Bu söylemlerle ilgili birçok film, karikatür yapılmıştır.

Mustafa Akkad'ın yönettiği, 1976 yapımı Çağrı filmi gerçeği yansıtan, Batı'nın hayali peygamber ve İslam anlayışına/ algılayışına karşılık Müslümanlara düşkün, şefkatli, adil, merhametli, nezaketli, şehvet düşkün olmayan gerçek bir peygamber (s.) algısı oluşturmuştur. Filmde Hz. Peygamber'in (s.) suretinin ve aile hayatının hiç gösterilmemesi, İslam geleneği edebine riayet edildiğini göstermiştir. Aynı zamanda oryantalistlerin Hz. Peygamber'in (s.) kâhin, kılıç şiddet yanlısı, şehvet düşkün gibi birtakım asılsız söylemlerin birçoğuna filmdeki Hz. Hamza, Ebu Talib, Zeyd rolünde olan karakterler tarafından cevap verilmiştir. Film İslamiyet öncesi insanların durumunu ve İslam'dan sonraki durumu, açık bir şekilde betimlemiştir. İslam'ın kuruluşunda Hz. Peygamber'in yanında bulunmuş önemli kişilerin canlandırılması, Müslümanların hafızasında Peygamber'in hayatı hakkında ve İslam'ın mesajına dair bir yer edinmiştir. Bunun yanında Çağrı film müziği de film ile bütünleşmiş ve müzik, Hz. Peygamber'i (s.) ve İslamiyet'in doğuşunu hatırlatmaktadır. Bu anlamda çalışmada "Barış dini olarak İslam, elçi olarak Hz. Peygamber (s.), Müslüman kimliği, İslam dininde kardeşlik ve savaş ahlakı, İslam dininin temel kaideleri" temaları ele alınmıştır. Bu temalardan yola çıkarak Çağrı filmi, oryantalist söylemin kurgu olarak verdiği İslam ve Hz. Peygamber (s.) algısı yerine gerçeğe daha yakın bir İslam ve İslam Peygamberi tasviri oluşturmuştur.

Kaynakça

- Akkad, M. (Yönetmen/Senaryo Yazarı). (1976). The Message (Çağrı) [Film]. LIBYA-FAS.
- Akpınar, S. (2019) *Çağdaş oryantalistlerin Hz. Peygamber (s.) algısı*. Kahramanmaraş: Samer Yayınları.
- Aydın, M. (2013). *Güncel kültürde temel kavramlar* (2. Baskı). İstanbul: Açılım Kitap.
- Bulut, Y. (2002). Oryantalizmin tarihsel gelişimi üzerine bazı değerlendirmeler. *Marife*. 2(3), 13-38.
- Bulut, Y. (2007). Oryantalizm. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 33/428-437. İstanbul: TDV Yayınları.
- Civelek, M. ve Türkay, O. (2020). Göstergibilimin kuramsal açıdan incelenmesine yönelik bir araştırma. *Alanya Akademik Bakış Dergisi* 4(3), 771-787.
- Çetin, H. N. (2021). Oryantalizm paradigması ve oryantalist söylemin batı medyasındaki yansımaları. *Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 8(1), 158-168.
- Davutoğlu, A. (1997). Medeniyetlerin ben idraki. *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* 1, 1-53.
- Gökçe, H. (2017). Hz. Muhammed: Allah'ın Elçisi filminin Mecidi sineması bağlamında analizi. *Intermedia International E-Journal*, ISSN: 2149-3669, 4(7), 317-3.

- Jhally, Sut. (2016). Edward Said ile 'Oryantalizm'e dair, (Çev. A. Köroğlu) Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 41(41), 167-178.
- Kalın, İ. (2017). *İslam ve batı* (8. Baskı). İstanbul: TDV Yayınları.
- Kalın, İ. (2020). *Ben, öteki ve ötesi* (21. Baskı). İstanbul: İnsan Yayınları.
- Kıray, B. (2020). Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15, 170-189.
- Köse, M. ve Küçük, M. (2015). Oryantalizm ve "öteki" algısı. *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi* 1(1), 107-127.
- Kutlu, M. (2019). Hz. Muhammed: Allah'ın Elçisi filminin söylem çözümlemesi. *Medya ve Din Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 287-305.
- Nazlıyıldın, H. (2016). Bir film imanı yok edebilir mi-Hz. Muhammed: Allah'ın Elçisi filmi üzerine bir değerlendirme. *Eskiyeeni Anadolu İlahiyat Akademisi Araştırma Dergisi*, 33, 211-215.
- Neuman, W. L. (2014). *Toplumsal araştırma yöntemleri nitel ve nicel yaklaşımlar* 2. Cilt (7. Baskı). Ankara: Yayın Odası.
- Öztürk, İ., Gümüşoğlu T. ve Gezer G. (2018). Kültürlerarası çeviri kapsamında oryantalizm ve öteki kavramı. *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 4(8), 17-45.
- Said, E. (1977). *Oryantalizm*. (2. Baskı). İstanbul: Pınar Yayınları.
- Sak, R., Şahin Sak, İ. T., Öneren Şendil, Ç. ve Nas, E. (2021). Bir araştırma yöntemi olarak doküman analizi. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 4(1), 227-250.
- Satır, M. E. ve Özer, N. P. (2018). Oryantalist bakış açısının sinemaya yansımaları: The Physician (2013) filmi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi* 6(1), 759-778.
- Şemşek, V. (2020). Oryantalistlerin Hz. Muhammed'in hayatına yaklaşımlarına dair bazı incelemeler. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi* 7(1), 115-128.
- Yalçın, N. (2019). *Avrupa'da aşırı sağ ve nefret söylemi: Fitna (Fitne) ve Submission (Teslimiyet) filmleri örneği*. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi
- Yardım, M. (2018). *Doğu, batı ve ötekilik*. Konya: Çizgi Kitabevi.

The Perception of the Islamic Prophet from Fiction to Reality: The Message

Ayşe ŞAHİN

Extended Abstract

Orientalism first emerged in the form of East-West intercultural studies, but over time, these intercultural studies became a means of dominating the East and making a fictional depiction of the East. East; all that is good and beautiful is attributed to the West, while being portrayed with negativity. In this context, the West's effort to establish its identity through the East has shifted to defining the East without recognizing it. The West presents the East it defines through TV, series, movies and cinema. Cinema is also an area where the identity, self-definition and view of other societies are expressed. Visual and auditory perception of reality in cinema provides a unique expression.

In the orientalist discourse, It is stated that Prophet Muhammad was a lascivious, sword/violent, creative thinker. This situation has also been the subject of cinema, which is one of the mass media. In the person of Prophet Muhammad, all Muslims are depicted with ugly behavior and a negative disguise. Adjectives such as wicked noble, bloodthirsty, lascivious, and kaphin have been attributed to our Prophet (Pbuh). In the context of the Prophet (Pbuh), it is intended to reflect that Muslims are horrible, murderers and terrorists. In the study, one of the rare examples showing the opposite of this, the 1976 film Çağrı directed by Mustafa Akkad was discussed. Qualitative document analysis was used and data analysis was performed with this method.

In the movie, Mr. In-depth information is provided about the period when the Prophet Muhammad (Pbuh) was a prophet and the difficulties he faced during that period. The Message movie has been analyzed over five titles. Under the title of "Islam as a Religion of Peace", the promotion of a religion that prioritizes peace rather than violence is expressed. "As the Messenger of Allah. It is emphasized that the Prophet Muhammad (Pbuh) is not a "divine" but a messenger sent by Allah. Also, throughout the movie, Mr. The morality of the Prophet was also emphasized. He has clearly shown that he will not give up on the cause of prophecy to those who say they can give the keys of the Kaaba, his property, his office, his office, whatever they want. Hz. The Prophet (Pbuh) said: "If they put the Sun on my right and the Moon on my left, I would not turn back from my path, I would serve Allah." Contrary to the orientalist discourse (The Message, 1976), which states that he is booty and lascivious, it is stated in the film that he is not greedy for anything.

"No one should die of hunger, the rich should not oppress the poor, the strong and the weak, young girls should not be forced into marriage, they should have the right to choose and refuse, and girls should not be buried alive." It is conveyed to the audience that the Prophet (Pbuh) was just and merciful.

The titles of "Muslim Identity" and "Sisterhood in the Religion of Islam and War Morality" show how and what kind of thoughts they had during the war and what rules they considered. In the movie, the orders of the religion of Islam are explained. "Not to commit adultery, not to

believe in Allah, not to lie, not to engage in haram, not to oppress, to love neighbors, not to oppress women, to care for orphans” (The Message, 1976). It has been conveyed to the audience that such a religion is not a religion that produces violence and terror. In addition, the Muhajir and Ansar in Medina, It was emphasized that the religion of Islam was a religion of peace by showing that it was declared a brother by the Prophet.

In the title of "Basic Principles of the Religion of Islam", information is given about the orders and prohibitions of the religion of Islam expressed in the film. The characteristics of the Prophet (Pbuh) such as being Allah's servant and messenger, being just, merciful and good-hearted are emphasized. In addition, a universal "farewell sermon" was given from the film. As a result, the depiction of the Prophet of Islam, which is closer to reality than fiction, has been made in the film.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı/ Contribution of Authors

Araştırma tek bir yazar tarafından yürütülmüştür.

The research was conducted by a single author.

Çıkar Çatışması Beyanı / Conflict of Interest

Çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.

There is no conflict of interest with any institution or person within the scope of the study.

İntihal Politikası Beyanı / Plagiarism Policy

Bu makale iThenticate yazılımıyla taranmıştır. İntihal tespit edilmemiştir.

This article has been scanned by iThenticate. No plagiarism was detected.

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı / Scientific Research and Publication Ethics Statement

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen kurallara uyulmuştur.

In this study, the rules stated in the “Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive” were followed